

ALPHONSE DAUDET

Piciul

Traducere de Livia Stroescu

Prefață de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>Când romanul transcende realitatea autobiografiei</i>	<i>7</i>
--	----------

PICIUL

PARTEA ÎNTÂI

I. Fabrica	11
II. Gândacii	19
III. „A murit, rugați-vă pentru el!“	27
IV. Caietul roșu	32
V. Câștigă-ți pâinea!	42
VI. Cei mici	52
VII. Pedagogul	61
VIII. Ochii negri	69
IX. Afacerea Boucoyran	78
X. Zilele grele	86
XI. Bunul meu prieten, maestrul de scrimă.....	90
XII. Inelul de fier	98
XIII. Cheile domnului Viot.....	108
XIV Unchiul Baptiste	112

PARTEA A DOUA

I. Galoșii mei	115
II. Din partea preotului de la Saint-Nizier.....	119
III. Maică-mea Jacques.....	127

IV. Discuția bugetului	130
V. Cuc-Alb și doamna de la etajul întâi	138
VI. Romanul lui Pierrotte	145
VII. Trandafirul roșu și ochii negri.....	157
VIII. O lectură în pasajul Saumon.....	166
IX. O să vinzi porțelan	179
X. Irma Borel.....	190
XI. Inima de zahăr	197
XII. Tolocotinian	209
XIII. Răpirea.....	217
XIV. Visul	226
XV.	235
XVI. Sfârșitul visului.....	243

CÂND ROMANUL TRANSCENDE REALITATEA AUTOBIOGRAFIEI

Scriitorul și jurnalistul francez Alphonse Daudet s-a născut în 1840 la Nîmes și a murit la Paris în 1897. El este, printre altele, autorul celebrului roman *Tartarin de Tarascon*. Deși este încadrat de critica literară în școala naturalistă, romanele sale amestecă fantezia cu pictura realistă a vieții de zi cu zi. *Piciul*, scris în 1868, este primul roman al lui Alphonse Daudet, având, în unele privințe, elemente autobiografice.

Cartea este structurată în două părți. În prima, Daniel Eyssette este prezentat trăind cu părinții săi, cu tatăl – un industriaș – cei doi frați și o bătrână bucătăreasă, Annou, într-un oraș din Languedoc. Escrocată de un client, afacerea de familie se prăbușește iar familia Eyssette este constrânsă să se mute la Lyon, într-un mic apartament modest. Situația lor financiară merge din rău în mai rău și familia este despărțită: bătrâna bucătăreasă, bolnavă, se întoarce la Midi; tatăl este agent comercial voiajor; frații sunt separați, Jacques – la Paris în căutarea unui loc de muncă, iar Daniel trebuie să părăsească liceul.

„Ceea ce mă izbi mai întâi, de cum am intrat la liceu, este că numai eu eram cu bluză. La Lyon, fiii oamenilor avuți nu poartă bluze, ci numai copiii străzii, haimanalele, cum li se zice. Eu aveam o bluziță în pătrățele, încă de pe vremea fabricii; aveam o bluză, așa că arătam ca un copil al străzii...”

Daniel se întoarce în orașul său natal și găsește un loc într-un liceu. Mic și timid, îi este foarte dificil să se impună. Acuzat în mod eronat pentru un fapt de care el nu este vinovat, apoi pedepsit că ar fi bătut un student obraznic, dar fiul marchizului, este la un pas de

sinucidere. Este salvat în extremis de către un preot morocănos dar cu inimă generoasă, profesor la colegiu.

În cea de a doua parte, Daniel se alătură fratelui său Jacques la Paris și își începe o dificilă viață literară, scriind poezii. Jacques, fratele său mai mare, îl ia sub aripa sa, asumându-și rolul de mamă pentru Daniel.

Piciul este un visător care dorește să fie scriitor, deși e firav și nepregătit să facă față unei vieți dure: „Caută să fii om! Fiindcă, vezi tu, micul meu Daniel, tu nu ești decât un copil, și chiar tare mă tem să nu rămâi un copil toată viața ta.“ Este opusul fratelui său Jacques, un muncitor care se luptă pentru a câștiga ceva bani din care trimite o mare parte mamei și al cărui vis este mai rațional decât cel al lui Daniel. Vrea să obțină bani a reuni familia dislocate de neșansă. Jacques are grijă de Daniel, pentru ca acesta să-și poată păstra mintea liniștită, ca să poată scrie.

Prima sa carte este publicată din banii fratelui său, care-l prezintă unei familii de comercianți, Pierrotte, de a cărui fiică, Camille, se îndrăgostește. Pierrotte este de acord ca piciul să se căsătorească cu fata sa și îi spune că poate să devină vânzător de porțelanuri pentru a-și face o situație onorabilă. Piciul nu este mulțumit de această viață ternă, iar vecina lui, Irma Borel îl convinge să devină actor. Aceasta îi distruge toate amintirile de la Camille. Fratele piciului se întoarce bolnav din călătoria cu domnul Lalouette. El îl desparte, pe Pici, de Irma Borel și îl împacă cu Camille. După un timp moare, iar Piciul se îmbolnăvește și el. Mama lui îl vizitează, iar copilul află că aceasta a orbit. Camille îl îngrijește pe Pici, iar el se vindecă. Pierrotte le dă tinerilor o hârtie în care este scris că aceștia sunt succesorii casei Lalouette.

Piciul este o cheie pentru o mai exactă înțelegere a prozei lui Daudet, fiind și un roman autobiografic. Întâmplările din copilăria lui Daniel Eyssette, cum se numește personajul-narator al romanului, sunt întâmplările copilăriei și adolescenței lui Alphonse, dar romanul transcende realitatea, fie ea și autobiografică, o depășește, purtând o încărcătură afectivă și morală general-umană.

Lucian Pricop